

FORDÍTÁS

JEGYZŐKÖNYV

az 1991-es Alpesi Egyezmény talajvédelem területén történő alkalmazásáról
„Talajvédelem” jegyzőkönyv

Preambulum

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,

A LIECHTENSTEINI HERCEGSÉG,

A MONACÓI HERCEGSÉG,

A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG,

A SVÁJCI ÁLLAMSZÖVETSÉG,

és

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG,

MEGFELELVE az Alpok védelméről szóló, 1991. november 7-i egyezményből (Alpesi Egyezmény) eredő feladatukkal, mely szerint átfogó politika keretében biztosítsák az alpesi térség védelmét és fenntartható fejlődését,

ALKALMAZVA az Alpesi Egyezmény 2. cikke (2) és (3) bekezdése szerint rájuk háruló általános kötelezettségeket,

AZZAL A CÉLLAL, hogy csökkentsék a talaj mennyiségi és minőségi károsodását, különösen olyan mezőgazdasági és erdészeti termelési módszerek alkalmazásával, amelyek nem károsítják és mértéktartó módon hasznosítják a talajt, valamint az erózió megfékezésével és a talaj vízzáróvá tételének csökkentésével,

TUDATÁBAN ANNAK, hogy az Alpokban a talaj védelme, a fenntartható talajgazdálkodás, illetve a károsodott területeken a talaj természetes jellegének helyreállítása általános érdekű cél,

FELISMERVE, hogy az Alpok Európa egyik legnagyobb összefüggő természeti területe, valamint hogy az itt található változatos élővilág és rendkívül érzékeny ökológiai rendszerek természetes működését meg kell óvni,

MEGGYŐZŐDVE ARRÓL, hogy az ott élő népességnek biztosítani kell a lehetőséget, hogy önmaga határozza meg szociális, kulturális és gazdasági fejlődésére irányuló programját, és a meglévő intézményi kereteken belül részt vegyen annak végrehajtásában,

TUDATÁBAN ANNAK, hogy egyrészt az alpesi térség a helyi népesség életének és gazdasági tevékenységének keretét, a többi régió lakói számára pedig szabadidős környezetet alkot, másrészt a szűk alpesi térségre összpontosuló különböző használati igények veszélyeztetik a talaj ökológiai jellegét, és hogy ennek következtében a gazdasági érdekeket össze kell hangolni az ökológiai követelményekkel,

FELISMERVE, hogy a talaj különleges helyet foglal el az ökológiai rendszereken belül; hogy e rendszerek rehabilitálása és a károsodott talaj regenerálódása hosszú időt vesz igénybe; hogy az alpesi térség földrajzi sajátosságai következtében a talajerózió a régióban könnyen felgyorsulhat; hogy a talaj a szennyező anyagok gyűjtődényeként működik; valamint hogy a szennyezett talaj a szomszédos ökológiai rendszerekben szennyező anyagok forrásává és ezáltal az emberekre, az állatokra és a növényekre nézve veszélyforrássá válhat,

TUDATÁBAN ANNAK, hogy a talajhasználat, különösen a városok, az ipar és a kézműipar fejlődése, az infrastruktúra, a bányászat, a turizmus, a mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás és a közlekedés hatásai következtében minőségi és mennyiségi károsodást okozhat a talajban, valamint annak, hogy a talaj védelme érdekében elő kell irányozni a megfelelő és összehangolt megelőző intézkedéseket és az okozott károk csökkentését és helyrehozatalát,

TEKINTETTEL ARRA, hogy a talajvédelmi intézkedések számos következménnyel bírnak az alpesi térségre irányuló egyéb politikákra, következésképpen egyeztetni kell őket a többi szakterülettel és ágazattal,

MEGGYŐZŐDVE ARRÓL, hogy bizonyos problémák csak országhatárokon átnyúló együttműködés keretében oldhatók meg, és az alpesi térség államai részéről közös intézkedéseket igényelnek, melyek végrehajtásáról a meglévő eszközökkel a szerződő feleknek kell gondoskodniuk,

A KÖVETKEZŐKÉNT ÁLLAPODTAK MEG:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Célkitűzések

(1) Ez a jegyzőkönyv az Alpesi Egyezmény szerződő felei által a talajvédelem területén vállalt kötelezettségek végrehajtását segíti elő.

(2) A talajt

1. természetes funkcióiban, nevezetesen:

- a) az emberek, az állatok, a növények és a mikroorganizmusok életének alapjaként és élettereként;
- b) a természet és a táj meghatározó elemeként;
- c) az ökológiai rendszerek, különösen a víz és a tápanyagok körforgásának részeként;
- d) átalakító és szabályozó közegként, nevezetesen a különféle anyagok megsűrűsését, egyenletes eloszlását és elraktározását elősegítő képességei miatt, különösen a földmélyi víztartálékok védelme érdekében;
- e) genetikai tartalékok hordozójaként;

2. a föld- és civilizációtörténet emlékeinek archívumaként;

3. emberi használati funkcióinak megőrzése érdekében, nevezetesen:

- a) mezőgazdasági tevékenységi övezetként, beleértve a legelő- és erdőgazdálkodást is;
- b) a városfejlesztés és a turisztikai tevékenységek területként;
- c) egyéb gazdasági funkciók, a közlekedés, az ellátás, a terjesztés, illetve a szennyvíz- és hulladéktárolás terepeként;
- d) a természeti erőforrások lelőhelyeként

valamennyi összetevőjével együtt tartósan meg kell óvni. Különösen figyelmet kell fordítani arra, hogy a talaj ökológiai jellege, mint az ökológiai rendszerek létfontosságú eleme hosszú távon biztosítva legyen és mind mennyiségben, mind minőségben megőrződjék. Támogatni kell a károsodott talaj helyreállítását is.

(3) A tervezett intézkedések célja elsősorban a talaj helyi viszonyoknak megfelelő használata, a felületek gazdaságos kihasználása, az erózió és a talajszerkezet káros módosulásainak megelőzése, valamint a szennyező anyagok talajba jutásának minimális szintre csökkentése.

(4) Ezen túlmenően különösen óvni és ápolni kell a talajfajtáknak az alpesi régióra sajátosan jellemző sokféleségét és a jellegzetes tájakat.

(5) Mindezek fényében fokozottan kívánatos a megelőzés elvének alkalmazása, mely a talaj természetes működésének, illetve különféle célokra történő felhasználhatóságának biztosítását és az eljövendő nemzedékek számára a fenntartható fejlődés érdekében történő megőrzését tartja szem előtt.

2. cikk

Alapvető kötelezettségek

(1) A szerződő felek vállalják, hogy meghozzák az alpesi térségben a talaj védelmének biztosítása érdekében szükséges jogi és közigazgatási intézkedéseket. Az intézkedések betartásának felügyelete a nemzeti hatóságok felelősségi körébe tartozik.

(2) Azokban az esetekben, amelyek magukban hordozzák a természetes talajműködés súlyos és tartós károsodásának veszélyét, általános szabályként a talajvédelmi szempontokat kell előnyben részesíteni a felhasználási szempontokkal szemben.

(3) A szerződő felek megvizsgálják annak lehetőségét, hogy az e jegyzőkönyvben említett, az alpesi térségre vonatkozó talajvédelmi intézkedéseket adórendelkezésekkel és/vagy pénzügyi intézkedésekkel nyomatékosítsák. A jövőben támogatni kell a talajvédelemmel és a talaj gazdaságos és környezetbarát használatának célkitűzésével összeegyeztethető intézkedéseket.

3. cikk

A célkitűzések figyelembevétele az egyéb politikákban

A szerződő felek vállalják, hogy e jegyzőkönyv célkitűzéseit az alpesi régióra irányuló egyéb politikáikban is tekintetbe veszik. Ezt az elvet különösen a területrendezési, a városfejlesztési, a közlekedési, az energiaipari, a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodási ágazatokban, valamint a természeti erőforrások kitermelése, az ipar, a kézműipar, a turizmus, a természetvédelem, a tájvédelem, a víz- és hulladékgazdálkodás, illetve a levegő minősége területén kell alkalmazni.

4. cikk

A területi közösségek részvétele a döntéshozatalban

(1) Mindegyik szerződő fél vállalja, hogy a meglévő intézményi kereteken belül meghatározza az intézmények és a közvetlenül érintett területi közösségek közötti egyeztetés és együttműködés leghatékonyabb szintjét a közös felelősségvállalás elősegítése érdekében, a talajvédelemmel kapcsolatos politika alkalmazása, illetve az ehhez kapcsolódó intézkedések végrehajtása terén az együttműködés erősítésére és fejlesztésére törekedve.

(2) A közvetlenül érintett területi közösségek hatásköreik tiszteletben tartásával és a meglévő intézményi kereteken belül részt vesznek e politikák és intézkedések előkészítésének és végrehajtásának minden egyes szakaszában.

5. cikk

Nemzetközi együttműködés

(1) A szerződő felek támogatják a fokozott nemzetközi együttműködést az illetékes intézmények között, különösen a

talajkataszterek létrehozása, a talajmegfigyelés, a védett, szennyezett, illetve veszélyeztetett zónák kijelölése és felügyelete, az adatbázisok rendelkezésre bocsátása és összehangolása, az alpesi talaj védelmére irányuló kutatások koordinálása és a kölcsönös tájékoztatás terén.

(2) A szerződő felek vállalják, hogy elhárítják az alpesi térség területi közösségei közötti nemzetközi együttműködés akadályait, és előmozdítják a közös problémák legmegfelelőbb szinten történő megoldását.

(3) Amennyiben a talajvédelem érdekében hozott intézkedések meghatározása nemzeti vagy nemzetközi hatáskörbe tartozik, lehetőséget kell biztosítani a területi közösségeknek, hogy hatékonyan képviselhesék a népszerűségi érdekeiket.

II. FEJEZET

EGYEDI INTÉZKEDÉSEK

6. cikk

A védett övezetek kijelölése

A szerződő felek a védett övezetek kijelölésekor ügyelnek arra, hogy a védett övezet a megóvásra érdemes talajokat is magába foglalja. Különös figyelmet kell szentelni a jellegzetes vagy a földtörténeti ismeretek szempontjából jelentős talajtani és sziklaalakzatok megóvásának.

7. cikk

A talaj gazdaságos és elővigyázatos használata

(1) A „Területrendezés és fenntartható fejlődés” jegyzőkönyv 9. cikke (3) bekezdésében említett projektek és/vagy programok kialakítása során figyelembe kell venni a talajvédelmi követelményeket, nevezetesen a talaj és a felületek gazdaságos felhasználásának szempontját.

(2) Az alpesi talaj vízzáróvá tételének és túlzott területhasználatának korlátozása érdekében a szerződő felek felügyelik a gazdaságos felülethasználatot biztosító, talajkímélő építési módok alkalmazását. Városfejlesztési politikájukban a belső területek kihasználását részesítik előnyben, gátat szabva az agglomerációk növekedésének.

(3) Az ipar, az építőipar, illetve a közlekedési, energiaipari és turisztikai infrastruktúrák területén tervezett nagy volumenű projektek környezeti és területi hatásait vizsgáló, nemzeti szintű eljárások keretében végzett hatástanulmányokban figyelembe kell venni a talajvédelmi szempontokat és az alpesi térség felhasználható felületének korlátozott mivoltát.

(4) Ha a természetes körülmények lehetővé teszik, gondoskodni kell a használaton kívüli vagy károsodott talajok, nevezetesen a hulladéklerakók, meddőhányók, egykori infrastruktúrák és sípályák helyén a növényzet helyreállításáról vagy a talaj újraműveléséről.

8. cikk

A nyersanyagok gazdaságos felhasználása és talajkímélő kitermelése

(1) A szerződő felek felügyelik a talajból kivont nyersanyagok gazdaságos felhasználását. Ezen túlmenően elősegítik a helyettesítő termékek minél szélesebb körű alkalmazását, az újrafeldolgozási lehetőségek kihasználását, illetve ezek fejlesztését.

(2) A talajból kivont nyersanyagok kitermelése, feldolgozása és hasznosítása során törekedni kell arra, hogy a talaj egyéb jellegei a lehető legkisebb mértékben károsodjanak. A talajjellegek védelme szempontjából különös jelentőséggel bír, illetve ivóvíznyerésre alkalmas övezetekben fel kell hagyni a nyersanyagok kitermelésével.

9. cikk

A vizes élőhelyek és a tőzeglápok talajának megóvása

(1) A szerződő felek vállalják, hogy megóvják a síkláptőzegeket és dombos tőzegeket. E cél érdekében középtávon törekedni kell a tőzeghelyettesítők kizárólagos használatára.

(2) A vizes élőhelyeken és a tőzeglápok területén a talajvízelvezető intézkedéseket a meglévő rendszerek fenntartására kell korlátozni, egyes, különösen indokolt kivételes esetektől eltekintve. Ösztönözni kell a korábban lecsapolt területek természetes állapotának visszaállítását célzó intézkedéseket.

(3) Általános szabályként kerülni kell a mocsaras talajok mezőgazdasági hasznosítását; ha mégis hasznosításra kerülnek, a hasznosítás során meg kell őrizni a talaj eredeti sajátosságait.

10. cikk

A veszélyeztetett övezetek kijelölése és felügyelete

(1) A szerződő felek megállapodnak a földtani, hidrogeológiai és hidrológiai kockázatoknak, különösen a talajmozgások (földcsuszamlások, talajfolyások, kőomlások), lavinák, illetve áradások veszélyének kitett alpesi területek feltérképezéséről, kataszterben történő összeírásáról, valamint szükség esetén a veszélyeztetett övezetek kijelöléséről. Adott esetben a földrengekockázatot is tekintetbe kell venni.

(2) A szerződő felek felügyelik, hogy a veszélyeztetett övezetekben a lehető legnagyobb mértékben a helyi, hagyományos és a táj adottságaihoz igazodó anyagok használatára épülő, a természettel összhangban lévő technológiák kerüljenek alkalmazásra. Az erre irányuló intézkedéseket megfelelő erdőgazdálkodási intézkedésekkel kell támogatni.

11. cikk

Az erózió által fenyegetett alpesi területek kijelölése és felügyelete

(1) A szerződő felek megállapodnak a réteges erózió által érintett alpesi területek feltérképezéséről, valamint – amennyiben az anyagi javak védelme megkívánja – e területek talajkataszterben történő összeírásáról a talajerózió mértékének összehangolt kritériumai alapján.

(2) A talajeróziót minimális mértékűre kell korlátozni. A talajerózió és a földcsuszamlások következtében károsodott területeket az emberek és az anyagi javak védelme szempontjából szükséges mértékben helyre kell állítani.

(3) Az emberek és anyagi javak védelme érdekében előnyben kell részesíteni a természettel összhangban lévő technológiák használatát a hidraulika, az építőipar és a fakitermelés területén, a víz által okozott erózió megfékezése, valamint a talajlefordás hatásának csökkentése érdekében.

12. cikk

Mezőgazdaság, legelő- és erdőgazdálkodás

(1) Az erózió és a káros talajtömörítés elleni védekezés érdekében a szerződő felek vállalják, hogy felügyelik a helyi körülményekhez igazított, optimális módszerek használatát a mezőgazdaságban, valamint a legelő- és erdőgazdálkodásban.

(2) Ami a műtrágyák, illetve növényvédő szerek használata következtében a talajba kerülő anyagokat illeti, a szerződő felek törekednek az optimális technikák alkalmazására vonatkozó összehangolt kritériumok kidolgozására és végrehajtására. A műtrágyák természetét és mennyiségét, valamint szétszórásuk időpontját a növények igényeihez kell igazítani, figyelemmel a talajban meglévő tápanyagokra és szerves anyagokra, valamint a természetesi szempontokra és a környezetre. Ezen túlmenően felügyelni kell a megfelelő környezetbarát/biológiai, illetve integrált természetesi módok alkalmazását, valamint a legelők eltartó képességének megállapítását a természetes körülmények és a növények növekedési ütemének figyelembevételével.

(3) Az alpesi legelőkön minimálisra kell csökkenteni az ásványi műtrágyák és a szintetikus növényvédő szerek használatát. Tartózkodni kell a szennyvíziszap használatától.

13. cikk

Erdészeti és egyéb intézkedések

(1) A környező terület, a szomszédos agglomerációk, a közlekedési infrastruktúrák, illetve a mezőgazdasági vagy egyéb övezetek védelmében különösen jelentős szerepet játszó hegyvidéki erdők esetében a szerződő felek vállalják, hogy elsőbbséget biztosítanak ennek a védő funkciónak, és erdőgazdálkodási politikájukat ehhez a célkitűzéshez igazítják. Ezeket a hegyvidéki erdőket meg kell őrizni eredeti helyükön.

(2) Az erdők kitermelése és gondozása során fokozottan kerülni kell a talajerózió kialakulását, valamint a káros talajtörmörítést. Ennek a célnak az érdekében ösztönözni kell a helyi körülményekhez igazított erdőgazdálkodást és az erdők természetes regenerálódását.

14. cikk

A turisztikai infrastruktúrák hatása

(1) A szerződő felek meghozzák a legmegfelelőbb intézkedéseket annak érdekében, hogy:

— kiküszöböljék a turisztikai tevékenységeknek az Alpok talajára tett káros hatásait,

— megállítsák az intenzív turisztikai használat miatti talajkárosodást, nevezetesen a növénytakaró lehetőségek szerinti helyreállításával, valamint a természettel összhangban lévő technológiák alkalmazásával. A talaj használatát úgy kell alakítani, hogy hasonló esetek a jövőben ne ismétlődhessenek meg,

— a védőfunkciót ellátó erdőkben csak kivételes esetben, megfelelő kompenzációs intézkedések mellett kerülhessen sor sípályák létesítésére és nivellálására vonatkozó engedélyek kiadására, a veszélyeztetett egyensúlyú területeken pedig egyáltalán ne lehessen kiadni ilyen engedélyeket.

(2) A sípályák előkészítése során használt kémiai, illetve biológiai adalékanyagokat csak akkor szabad engedélyezni, ha bizonyított a környezettel való összeférhetőségük.

(3) Amennyiben a talaj és a növényzet jelentős károsodását állapítják meg, a szerződő felek a lehető legrövidebb időn belül meghozzák a helyreállításához szükséges intézkedéseket.

15. cikk

A szennyező anyagok talajba jutásának korlátozása

(1) A szerződő felek mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a lehető legnagyobb mértékben és megelőző jelleggel csökkentsék a levegő, a vizek, a hulladékok és a környezetre káros anyagok által a talajba juttatott szennyeződések. Különösen elő kell mozdítani a szennyezőanyag-kibocsátást a forrásnál csökkentő intézkedéseket.

(2) A szerződő felek technikai intézkedések meghozatalával, rendszeres ellenőrzéssel, valamint kutatási programok és tájékoztatási kampányok indításával törekednek a talaj veszélyes anyagokkal történő megfertőzésének megelőzésére.

16. cikk

A fagyás- és csúszásgátló anyagok környezetkímélő használata

A szerződő felek vállalják, hogy minimálisra csökkentik a szórósók használatát, és lehetőség szerint kevésbé környezetkárosító anyagokat, például kavicsot, illetve homokot használnak az utak csúszásmentesítésére.

17. cikk

Szennyezett talajok, károsodott területek, hulladékgazdálkodási programok

(1) A szerződő felek vállalják a szennyezett és a vélhetően szennyezett területek jegyzékbe vételét és leírását (szennyezett területek jegyzéke) ezen övezetek állapotának felmérése, valamint az általuk hordozott kockázatok összehangolt kritériumok alapján történő értékelése érdekében.

(2) A talajszennyezés elkerülése érdekében, valamint a környezettel összhangban lévő hulladék- és üledékanyagok előkezelése, kezelése és tárolása céljából gondoskodni kell megfelelő hulladékgazdálkodási programok kidolgozásáról és végrehajtásáról.

18. cikk

Kiegészítő intézkedések

A szerződő felek a talajvédelem területén további, az e jegyzőkönyv keretében figyelembe vett intézkedéseket kiegészítő intézkedéseket hozhatnak.

III. FEJEZET

KUTATÁS, KÉPZÉS ÉS TÁJÉKOZTATÁS

19. cikk

Kutatás és megfigyelés

(1) A szerződő felek ösztönzik és szorosan együttműködve összehangolják mindazon kutatási és rendszeres megfigyelési tevékenységeket, melyek e jegyzőkönyv célkitűzéseinek elérése szempontjából hasznosnak bizonyulnak.

(2) A szerződő felek felügyelik a nemzeti szintű kutatások és rendszeres megfigyelés eredményeinek beillesztését egy közös, állandó megfigyelési és tájékoztatási rendszerbe, valamint a nyilvános hozzáférést az eredményekhez, a meglévő intézményi kereteken belül.

(3) A szerződő felek megállapodnak a talajvédelemmel kapcsolatos alpesi kutatási programoknál az összehangolásáról az egyéb nemzeti és nemzetközi kutatási eredmények figyelembevételével, valamint arról, hogy a jövőben közös kutatási tevékenységeket folytatnak.

(4) A kutatások során különös figyelmet kell szentelni a talajnak a különböző emberi tevékenységekkel szembeni sebezhetőségével, illetve regenerálódási képességét elemző vizsgálatoknak, valamint az ehhez kapcsolódó legmegfelelőbb technikák kidolgozásának.

20. cikk

Összehangolt adatbázisok kialakítása

(1) A szerződő felek megállapodnak arról, hogy az Alpesi Tájékoztatási és Megfigyelési Rendszer keretein belül összehangolt adatbázisokat (talajtani paraméterek, talajminták, elemzési módszerek, értékelés) alakítanak ki, valamint lehetőséget biztosítanak az adatcsereért.

(2) A szerződő felek egyeztetik, mely talajra veszélyes anyagok elemzésével kell kiemelten foglalkozni, és összehangolt értékelési kritériumok kialakítására törekednek.

(3) A szerződő felek törekednek arra, hogy reprezentatív jegyzékben adjanak átfogó képet az alpesi térség talajának állapotáról, egységes értékelési kritériumok és összehangolt módszerek alkalmazásával, a földtani és hidrogeológiai körülmények figyelembevételével.

21. cikk

Állandó mintaterületek létesítése és a környezet megfigyelésének összehangolása

(1) A szerződő felek vállalják, hogy az alpesi térségben állandó mintaterületeket létesítenek (ellenőrzés és technikai felügyelet) és azokat egy egységes alpesi talajmegfigyelési hálózatba integrálják.

(2) A szerződő felek megállapodnak arról, hogy nemzeti szintű talajmegfigyelési tevékenységüket egyeztetik a levegő, a vizek, a vadonélő növények és állatok megfigyelésével foglalkozó intézményekkel.

(3) A szerződő felek e megfigyelési tevékenység keretében összehangolt kritériumok alapján talajminta-adatbankokat hoznak létre.

22. cikk

Képzés és tájékoztatás

A szerződő felek elősegítik a szakmai alapképzést és továbbképzést, illetve a közvélemény tájékoztatását minden, e jegyző-

könyv célkitűzéseihez, intézkedésihez és végrehajtásához kapcsolódó területen.

IV. FEJEZET

VÉGREHAJTÁS, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

23. cikk

Végrehajtás

A szerződő felek vállalják, hogy a meglévő intézményi kereteken belül hozott minden megfelelő intézkedéssel felügyelik e jegyzőkönyv végrehajtását.

24. cikk

A kötelezettségek betartásának ellenőrzése

(1) A szerződő felek rendszeresen jelentést tesznek az állandó bizottságnak az e jegyzőkönyv értelmében hozott intézkedésekről. A jelentésnek ki kell térnie a meghozott intézkedések hatékonyságának kérdésére is. A jelentések időszakosságát az alpesi konferencia határozza meg.

(2) Az állandó bizottság megvizsgálja e jelentéseket, hogy ellenőrizze, a szerződő felek eleget tettek-e az e jegyzőkönyvből eredő kötelezettségeiknek. A bizottság e célból kiegészítő információkat kérhet az érintett szerződő felektől, illetve más információforrásokat is igénybe vehet.

(3) Az állandó bizottság jelentést készít az alpesi konferenciának arról, hogy a szerződő felek mennyiben tettek eleget az e jegyzőkönyvből eredő kötelezettségeiknek.

(4) Az Alpesi konferencia tudomást szerez e jelentésről. Amennyiben a konferencia kötelezettségek elmulasztását állapítja meg, elfogadhat erre vonatkozó ajánlásokat.

25. cikk

A rendelkezések hatékonyságának értékelése

(1) A szerződő felek rendszeresen megvizsgálják és értékelik e jegyzőkönyv rendelkezéseinek hatékonyságát. Amennyiben a célkitűzések elérése érdekében szükségesnek mutatkozik, a szerződő felek előkészítik a jegyzőkönyv megfelelő módosításainak elfogadását.

(2) A rendelkezések értékelésében a meglévő intézményi kereteken belül a területi közösségek is részt vesznek. A szerződő felek kikérhetik az érintett területeken működő nem kormányzati szervezetek véleményét is.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

26. cikk

Az Alpesi Egyezmény és e jegyzőkönyv kapcsolata

- (1) Ez a jegyzőkönyv az Alpesi Egyezménynek az egyezmény 2. cikke és további vonatkozó cikkei szerinti jegyzőkönyve.
- (2) E jegyzőkönyv szerződő felévé kizárólag olyanok válhatnak, akik az Alpesi Egyezménynek is szerződő felei. Az Alpesi Egyezmény felmondása egyúttal e jegyzőkönyv felmondását is jelenti.
- (3) Az Alpesi konferencia e jegyzőkönyvhöz kapcsolódó kérdésekben hozott döntései alkalmával kizárólag e jegyzőkönyv szerződő felei vehetnek részt a szavazásban.

27. cikk

Aláírás és megerősítés

- (1) Ez a jegyzőkönyv 1998. október 16-án az Alpesi Egyezményt aláíró államok és az Európai Közösség tagállamai, 1998. november 16-tól pedig a letéteményes Osztrák Köztársaság számára aláírásra kész.
- (2) Ez a jegyzőkönyv a jegyzőkönyvhöz való csatlakozás szándékát kifejező valamennyi szerződő félre vonatkozólag három hónappal azt követően lép hatályba, hogy három állam letétbe helyezte megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratát.
- (3) Minden olyan aláíró állam tekintetében, amely később fejezi ki a jegyzőkönyvhöz való csatlakozási szándékát, a jegyzőkönyv három hónappal azt követően lép hatályba, hogy a

megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratot letétbe helyezték. A jegyzőkönyv valamely módosításának hatálybalépését követően a jegyzőkönyv minden újabb szerződő fele a módosított formájú jegyzőkönyv szerződő felévé válik.

28. cikk

Értesítések

A letéteményes értesíti valamennyi, a preambulumban említett államot és az Európai Közösséget e jegyzőkönyvvel kapcsolatosan:

- a) minden aláírásról;
- b) minden megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okirat letétbe helyezéséről;
- c) minden hatálybalépési időpontról;
- d) a szerződő vagy aláíró felek által tett bármely nyilatkozatról;
- e) minden felmondásról szóló értesítésről és a felmondás hatálybalépésének időpontjáról.

A fentiek hitelül az alulírott kellően meghatalmazott személyek aláírták ezt a jegyzőkönyvet.

Kelt Bledben, 1998. október 16-án, francia, német, olasz és szlovén nyelven, a szövegek mindegyike egyaránt hiteles, melyekből egy eredeti példányt az Osztrák Állami Levéltárban helyeznek letétbe. A letéteményes minden egyes aláíró államnak eljuttat egy-egy hitelesített másolatot.